

بدون کارآفرینی همه بیکارند!

نظر به تحولات فراوان و تغییرات سریع و پیچیده‌ای که در موضوع کار و اشتغال، هم از نظر توسعه فناوری‌های نوین، به‌خصوص هوش مصنوعی و هم تحولات و تغییرات اجتماعی و نیازهای نوپدید برآمده از آن ایجاد شده است، ضرورت اندیشه و تدبیر و اقدام در این موضوع بیش از هر زمان دیگری نمود یافته است. یکی از راهکارهایی که مجامع علمی و تجربه برخی کشورهای پیشرو در این زمینه نشان می‌دهد، آموزش‌های کارآفرینی و آماده‌کردن نسل دانش‌آموزان برای نقش‌آفرینی‌های جدید در فضای اشتغال به صورت‌هایی همچون ایده‌های شرکت‌های نوآفرین، شرکت‌های دانش‌بنیان، کسب‌وکارهای نوپدید و مبتنی بر بسترهای فناوری و فضای رایانه‌ای و... است. اگر این روند را به عنوان یکی از مسیرهای ممکن و مؤثر بپذیریم، لاجرم و ناگزیر باید روی آموزش‌های کارآفرینی، طراحی، اجرا و اقدام و پیگیری داشته باشیم. یعنی شیوه برنامه‌ریزی ما در نظام تعلیم و تربیت باید روی طراحی این موضوع، مدرسه و معلم ما روی اجرا و اقدام این موضوع و دستگاه‌های نظارتی و بازخوردی روی پیگیری این موضوع متمرکز شوند و اقدام کنند. برای این مهم باید طراحی اصولی و دقیقی صورت بپذیرد که از جمله ملاحظات و اقدامات مهم این موضوع، مواردی

تشویق به نوآوری و خلاقیت محیط آموزشی باید فضایی فراهم کند که در آن دانش‌آموزان بتوانند ایده‌های خلاقانه خود را بیان کنند و به دنبال راه حل‌های نوآورانه حل مشکلات باشند. **برگزاری**

آموزش مهارت‌های کارآفرینی: برنامه‌های درسی باید شامل آموزش مهارت‌های کارآفرینی مانند مدیریت مالی، بازاریابی و برنامه‌ریزی کسب‌وکار باشند. این مهارت‌ها می‌توانند به صورت دوره‌های انتخابی یا کارگاه‌های عملی ارائه شوند. **ایجاد فرصت‌های تجربه عملی:** دانش‌آموزان باید فرصت‌هایی برای تجربه عملی در محیط‌های کارآفرینی داشته باشند. این شرایط می‌تواند شامل کارآموزی در شرکت‌های نوپا یا پروژه‌های کارآفرینی در مدرسه باشد.

مسابقه و چالش‌های کارآفرینی: مسابقه‌ها و چالش‌های کارآفرینی می‌توانند برای دانش‌آموزان انگیزه‌ای باشند تا ایده‌های خود را توسعه دهند و مهارت‌های خود را در محیطی رقابتی آزمایش کنند.

ایجاد شبکه‌های ارتباطی: ایجاد شبکه‌های ارتباطی با کارآفرینان موفق و متخصصان صنعت می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند از تجربه‌های آن‌ها بیاموزند و راهنمایی‌های ارزشمندی دریافت کنند.

ترویج فرهنگ کارآفرینی: مدرسه‌ها باید فرهنگ کارآفرینی را ترویج دهند و دانش‌آموزان را تشویق کنند به دنبال فرصت‌های جدید و ایجاد تغییرات مثبت باشند. واقعیت این است که یکی از مسئله‌های جامعه امروز ما، موضوع ناامیدی نسبت به آینده شغلی و اطمینان نداشتن نسل جوان و دانش‌آموزان و دانشجویان از کسب شغل پایدار است. در این زمینه، اشتباهاتی در ادراک شغل و کار از یک طرف و انتظار از دولت و حاکمیت در ایجاد شغل برای جوانان و کاستی‌هایی در سیاست‌ها و اقدامات دولت‌ها وجود دارند که به اصلاح نیاز دارند، اما در هر صورت آموزش‌های کارآفرینی می‌توانند بر بخش زیادی از ناامیدی‌ها فائق به‌خوبی آیند و البته ادراک اشتباه از نقش افراد در ایجاد شغل و وظیفه دولت‌ها در تأمین اشتغال پایدار را اصلاح کنند و وضعیت را بهبود بخشند. این مهم از چند روش محقق می‌شود:

تقویت اعتماد به نفس: آموزش کارآفرینی به جوانان کمک می‌کند مهارت‌ها و توانایی‌های خود را بشناسند و به توانایی‌های خود برای ایجاد تغییرات مثبت ایمان داشته باشند.

ایجاد فرصت‌های شغلی: باید ادگیری مهارت‌های کارآفرینی، جوانان می‌توانند خودشان فرصت‌هایی شغلی ایجاد کنند و به جای انتظار برای یافتن شغل، خودشان کارآفرین شوند. توسعه مهارت‌های زندگی: کارآفرینی مهارت‌های مهمی مانند مدیریت زمان، حل مسئله، و تصمیم‌گیری را به جوانان آموزش می‌دهد که در زندگی شخصی و حرفه‌ای آن‌ها بسیار مفید است.

توسعه مهارت‌های زندگی: کارآفرینی مهارت‌های مهمی مانند مدیریت زمان، حل مسئله و تصمیم‌گیری را به جوانان آموزش می‌دهد که در زندگی شخصی و حرفه‌ای آن‌ها بسیار مفیدند.

تشویق به نوآوری و خلاقیت: آموزش کارآفرینی جوانان را تشویق می‌کند به دنبال راه‌حل‌های نوآورانه برای مشکلات باشند و ایده‌های خلاقانه خود را به واقعیت تبدیل کنند. **افزایش انعطاف‌پذیری:** باید ادگیری کارآفرینی، جوانان می‌توانند بهتر با تغییرات و چالش‌های غیرمنتظره مواجه شوند و راه‌حل‌های مناسبی برای آن‌ها پیدا کنند.

ایجاد حس مسئولیت‌پذیری: کارآفرینی به جوانان یاد می‌دهد مسئولیت تصمیم‌ها و اقدام‌های خود را بپذیرند و در جامعه به عنوان فردی مسئول عمل کنند.

این این عوامل می‌توانند به جوانان کمک کنند با امید و انگیزه بیشتری به آینده بنگرند و برای دستیابی به اهداف خود تلاش کنند. اما نظام آموزشی در کشور ما در مسیر آموزش کارآفرینی با موانع و مشکلاتی روبه‌روست. از جمله:

کمبود منابع و امکانات: بسیاری از مدرسه‌ها و موسسه‌های آموزشی با کمبود منابع مالی و امکانات لازم برای ارائه آموزش‌های کارآفرینی مواجه هستند. این کمبودها می‌تواند شامل نبود تجهیزات، مواد آموزشی و فضای مناسب برای فعالیت‌های عملی باشند.

نبود برنامه‌های درسی مناسب: برنامه‌های درسی موجود ممکن است به اندازه کافی به مهارت‌های کارآفرینی نپردازند یا به‌روزرسانی نشده باشند تا با نیازهای بازار کار و فناوری‌های جدید همگام شوند.

کمبود معلمان متخصص: آموزش کارآفرینی نیازمند معلمان است که خود تجربه کارآفرینی داشته باشند یا به‌خوبی با مفاهیم و مهارت‌های کارآفرینی آشنا باشند. کمبود چنین معلمان می‌تواند کیفیت آموزش را تحت تأثیر قرار دهد.

فرهنگ آموزشی سنتی: نظام آموزشی سنتی ممکن است بر حفظیات و روش‌های آموزشی قدیمی تأکید کند و کمتر به مهارت‌های عملی و خلاقیت بپردازد. این شرایط می‌تواند از ترویج فرهنگ کارآفرینی جلوگیری کند.

عدم ارتباط با صنعت و بازار کار: نبود ارتباط مؤثر بین نظام آموزشی و صنعت ممکن است باعث شود آموزش‌های ارائه شده با نیازهای واقعی بازار کار هم‌خوانی نداشته باشند.

برای غلبه بر این موانع، به اصلاحات ساختاری و فرهنگی در نظام آموزش و پرورش و حمایت‌های بیشتر دولت و بخش خصوصی نیاز است، اما نباید از نقش مهم معلمان در این باره غافل شد. برای تربیت نسل کارآفرین، معلمان نیازمند توسعه مجموعه‌ای از مهارت‌ها هستند که بتوانند دانش‌آموزان را به سمت نوآوری و کارآفرینی هدایت کنند. این مهارت‌ها می‌توانند شامل این موارد باشند:

آگاهی از مفاهیم و مبانی کارآفرینی، توانایی تشویق خلاقیت و نوآوری، مهارت‌های حل مسئله و تفکر نقاد، تجربه عملی و فعالیت‌های کارآفرینی، مهارت‌های ارتباطی قوی، مدیریت پروژه، تسلط به فناوری، آگاهی از منابع و شبکه‌های کارآفرینی، توانایی درک و پذیرش شکست.

در راستای مطالب گفته شده، این شماره از مجله رشد فناوری آموزشی در قالب یک ویژه‌نامه به موضوع آموزش